

Kemenes Vulkanpark, belső téri átlátások, saját fotó

Tatár-Gönczi Orsolya
2013. 04. 24.
témavezető: Balázs Mihály

Díszítés a kortárs építészetben - kutatási napló, előzmények -

A kutatás távlati célja:

A díszítés fogalmának meghatározása és az építészeti díszítés kategóriáinak felállítás.

1. a díszítés szükségessége (2011/12 tavasz) - bevezető

A díszítés alapvető emberi igényünk, szükségünk van rá. Minden épületnek megvan a maga díszítése, még ha sokszor tagadjuk is.

2. a díszítés fogalma (2012/13 ősz)

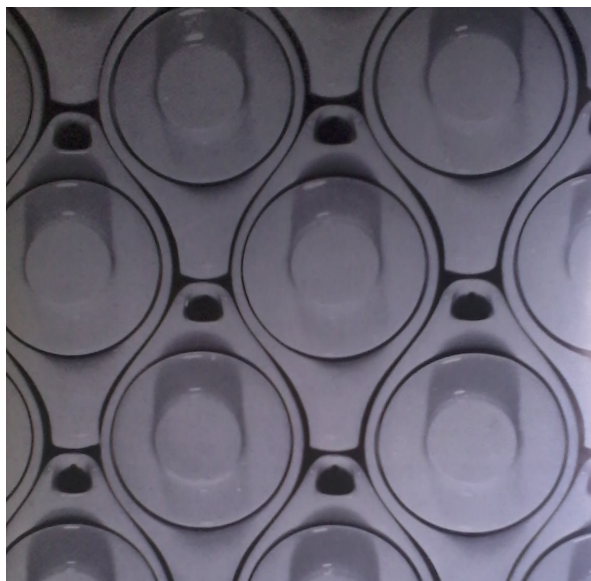
A díszítés olyan alapvető emberi igény, melynek segítségével meg tudjuk jeleníteni tárgyainkban saját egyéniségünket és a kultúrát, amiben élünk. Segítségével közvetíteni tudjuk saját érzéseinket, elképzeléseinket a külvilág felé. Ugyanakkor a díszítés képes összekapcsolni a dolgok különálló egységeit, egységbe szervezi a részeket. Tehát a díszítés (1) közvetítő eszköz és (2) összekapcsoló eszköz. Egyéniséget és korszellemet közvetít és összekapcsolja a részelemeket.

3. funkcionalitás és díszítés (2012/13 tavasz)

Folytatom a fogalom meghatározást: a díszítés szerepe, jellege a funkcionális követelményekkel összehasonlítva. A díszítés a funkcionalitás ellentéte vagy kiegészítője? A kategóriák sora is folyamatosan bővül a kutatás során.

zsolnay porcelán, forrás: internet

System B1100 szállodai edény, forrás: Ipar és forma

Díszítés a kortárs építészetben - Funkcionalitás és díszítés - témavázlat -

1. funkcionalitás, a működést szolgáló alapkövetelmények

„Ciceróval vallotta Le Corbusier, hogy a méltóság anyja a hasznosság.” elhangzott a cambridge-i egyetemen Le Corbusier tiszteletbeli doktorrá avatásán (forrás: W. Braun-Feldweg: Ipar és forma)

2. a funkcionalitás és a díszítés viszonya, a két fogalom összehasonlítása

A funkcionális minőség magától értetődő (bár nem mindig teljesülő feltétel), az esztétikai minőség önmagában érték, a gondolat kifejezője. Esztétikai szempont nélkül csak egyfajta, a célnak teljes mértékben megfelelő forma lenne elképzelhető. A díszítés a szabad szellem megnyilvánulása a szükségszerűség mellett.

Funkcionalitás - díszítés, esztétika (fogalompárok az összehasonlításhoz):

- Alapvető - többlet
- Racionális - váratlan, irracionális
- Mérnöki - művészi
- Hasznos - öncélú
- Konstruálás - alkotás
- ipari termék - kézműves, egyedi termék
- Tökéletes - eltérés, hiba
- Sorozat - variációk, lehetőségek
- Technika - hangulat
- Népi építészet - műépítészet

lepkeszárny, részlet, forrás: internet

Díszítés a kortárs építészetben - Funkcionalitás és díszítés - témavázlat -

3. funkció + díszítés = forma

A funkcionális alapok és a díszítő elemek együtt hozzák létre a formát.

A díszítés segítségével a szükségből erényt lehet kovácsolni.

4. az építészeti díszítés kategóriái

a díszítésnek a funkcionális követelményekhez való viszonya alapján

....'make-up' díszítés,

Utólagos, sokszor kényszerű megoldások, melyek akkor jönnek létre, ha a funkció adta forma önmagában nem elég. A díszítés ekkor ráakódott elem, célja a funkcionális forma eltakarása, elrejtése. A kapcsolat funkció és díszítés között a tartalmi háttéren múlik.

....nagy léptékű, tárgyyszerű épületformálás

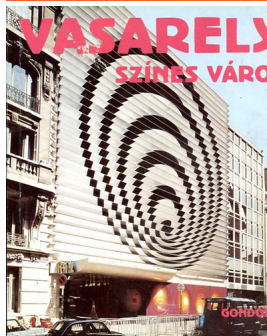
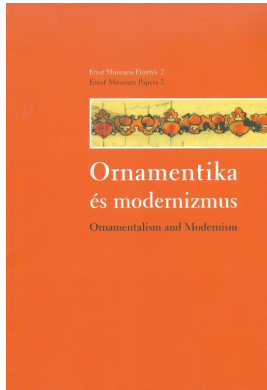
....varratszerű díszítés

„everything is built from something smaller” Nigel Peake

a díszítés az, ami összekapcsolja a funkcionális egységeket

....szerves egység a díszítés és a funkció között

Az egység legjobb mintája maga a természet. A természetben előforduló formák két alapvető tulajdonsága: egyik az elemekből való építkezés, a másik pedig, hogy a díszítés és a forma egy és ugyanaz, ez az együttes megjelenés összefügg a körülményeikkel és az életmódjukkal.

Díszítés a kortárs építészetben - Funkcionalitás és díszítés - irodalomjegyzék -

funkcionalitás és design az ipari formatervezésben, érvek és ellenérvek:

__Wilhelm Braun-Feldweg: Ipar és forma, Művészet és elmélet sorozat, Corvina, Bu-dapest, 1978

__Georgij Boriszovszkij: Szépség, ipar, forma, Gondolat, Budapest, 1971

ornamentika és funkció szerves egysége:

__Lantos Ferenc: A természet működési rendje és az ornamentika in: Ornamentika és modernizmus, Ernst Múzeum, Budapest, 2006 124-125 pp

mi a művészet, művészet és hétköznapi használat:

__Victor Vasarely: Színes város, A művészet hétköznapi életünkben, Gondolat, Bu-dapest, 1983

internetes forrás:

hasznosság kontra design:

__Kényelmetlenül élni! - A design diadalmenete, avagy a művészet elterjedése a hétköznapiakban. Boris Groys és Pierre Doze beszélgetése. in: Balkon c. folyóirat, 2010.05. http://balkon.c3.hu/pdf/2010/balkon_2010_05.pdf megtekintve: 2013.03.20.